

CAP

VERNELL

Nº 24

Capdepera-Cala Rajada

Desembre 82

Fa molts anys anys que aquest pou està
al servei de la nostra gent.
Fa molts d'anys.
Molts.

Abeurar el bestiar.

Omplir la botilla.

Espolsar la pruaga al
començar la jornada
camperola.

Recuperar forces en
acabar el treball.

Satisfer necessitats
senzilles de gent
senzilla.

Avui que la gent té
unes necessitats no
tant senzilles; avui,
devant l'acabada
d'un any i el començament d'un altre,
volem que aquest pou
ens serveixi de Font
simbòlica on tots
poguem abeurar
l'esperança, la il·lu
sió i el desig d'una
millor qualitat de
vida.

*Molts
d'anys
i bons!*

POU DES CAMI

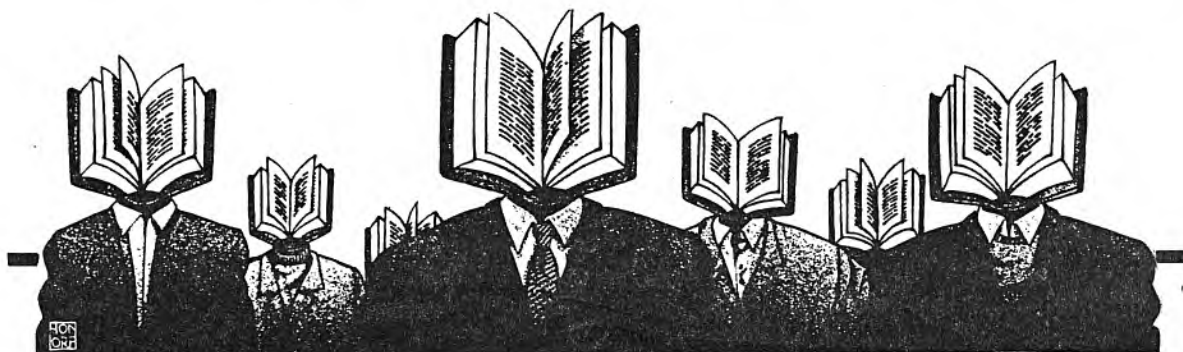
Acabam l'any amb dues notícies d'esperança:

El Castell retorna al poble i des de l'Ajuntament es fa una crida ampla a tothom qui vulgui treballar per la cultura.

Més enllà de sospitoses coincidències electorals, el Castell torna a les mans de les quals mai n'hauria d'haver fuit. Pensam que no ha de quedar en demagògia barata. L'Ajuntament contreu un greu compromís de conservació i restauració; per malament que ho faci no ho farà pitjor que els propietaris durant els darrers anys. L'adquisició del Castell hauria de ser la primera passa d'una tasca pacient per ajudar a prendre consciència de poble a tots els qui vivim a Capdepera. El Castell no sols l'ha de conservar l'Ajuntament; l'hem de conservar tots, grans i petits, i poca cosa farem si no l'estimam.

També la crida a la reanimació cultural ha sonat a rentada de cara, a fermar caps, per part de certes entitats, però el fet és que ha trobat resposta. Si no volem quedar tots desenganyats en poc temps haurem de revestir-nos de perseverança perquè, en una societat consumista i superficial com la nostra, el camí serà molt llarg. Un altre perill que ja tenim damunt és el de voler fer-ho tot amb dos mesos i pegar una panxada de conferències, classes, actes, etc. que no mos deixin estar ni un vespre a ca nostra o ofeguïn lo que ja existeix i funciona. Si el camí és llarg, es fa necessari dossificar i programar, amb pedagogia i sensibilitat, les passes a donar.

És ben segur que n'haurem de tornar parlar, però ja és bona cosa acabar l'any amb esperança.

Hem fet aquest número:

Joan Nebot
Mari Germa Melis
Joana Colom
Jaume Fuster
Biel Pérez
Gori Mateu
Ani Muñoz
Ma. Antònia Nadal
Pep Terrassa
Maria Vives
Maria del C. Fuster

Mateu Gili
Joan M. Rosa
Margalida Rexach
Llucià Sirer
Antònia García

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Bolletí de l'Obra Cultural Balear
Capdepera-Cala Rajada
DESEMBRE 1982
Carrer d'Es Port, 43 - CAPDEPERA
Dipòsit legal: P.M. 497/80
Imprimeix: Apóstol y Civilizador,
Petra.

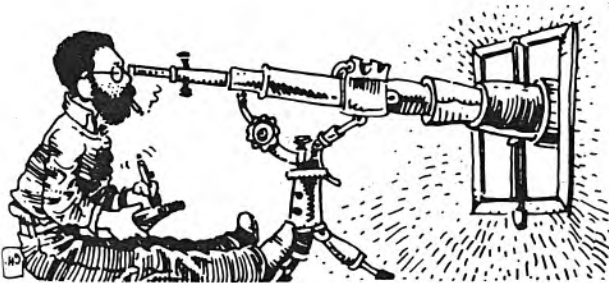
PES CAP QUE CREMA

¿QUÈ HI HA DE LA COMPRA DEL TEATRE PER PART DE L'AJUNTAMENT?

Salvador Moll: Vaig donar la primícia de les negociacions per l'adquisició del Teatre perquè havia negociat amb una part de la propietat, En Tomeu "Duro", (són tres) amb el vist i plau dels altres. Hi havia totes les possibilitats. Però el 26 de novembre, amb gran sorpresa de la meua part, em varen fer saber que la família Balaguer, les altres dues parts, no volia vendre. Per tant està tot aturat.

¿ESPERERAN A VEURE SI ENTREN LES DRETES?

- Seria molt trist que es volgués fer una jugada d'aquestes.

El divendres, 19 de novembre, a la reunió que es celebrà a l'Ajuntament amb totes les persones que havien respost a una convidada per a la renovació cultural del poble, el Batle va anunciar la pròxima compra del Castell per part de l'Ajuntament.

Com que casi no mos pareix ver hem volgut tornar a sentir-ho del qui en va donar la primícia, Salvador Moll:

- Efectivament, la propietat està decidida. S'estan fent els esborranys de l'escriptura i en acabar aquestes tramitacions legals es podrà firmar l'acta.

¿PER QUÈ HEU TORNAT ARRERA EN LA VENDA DEL TEATRE?

Biel Balaguer: L'Ajuntament de Cap depera no s'ha posat en contacte amb mi; no m'han dit res.

EN TOT CAS, ¿EL VENDRIEU?

- Tot és qüestió de posar-se d'acord en quan al preu...

grumallons

¿PENSAU FER-HO PER L'ESPERANÇA?

- Per desgràcia crec que encara no estarà llest, però seria el nostre desig... Avui el Castell està tan prop del poble com mai hi havia estat.

¿I QUIN ÉS EL PREU?

- Aquest assumpte té dues vertents: una política i l'altra econòmica. Per tant el preu també haurà de cobrir aquestes dues cares. Pel que fa a lo estrictament econòmic nosaltres hem de pagar dos milions i mig de pessetes als propietaris.

- El preu polític té què veure amb la urbanització dels Provençals. No es tracta de hipotecar el poble ni de fer cap concessió que surti del marc legal. Hi ha unes gestions molt tècniques a fer, pero no es tracta d'ampliacions sinó simplement d'accelerar els tràmits de la recepció d'aquesta urbanització per part de l'Ajuntament. Nosaltres en aquest moment cercam la via més ràpida per a aquesta recepció.

¿HA ESTAT UNA GESTIÓ TEVA O DE L'AJUNTAMENT?

- Fa dos anys vaig establir uns contactes per sobre què pensava la propietat. Abans de proposar res al Consistori havia de sobre si hi havia cap possibilitat. Ha passat el temps i la propietat s'ha mostrat oberta a negociar. Jo ho he fet amb l'Ajuntament darrera. Certament hi va haver un grup de veïnats que, amb unes gestions desinteressades, potser propiciaren que

les gestions fessin més via. En aquests moments el Consistori n'està informat i d'acord.

- No per qüestions de Partit, si no com a gabelle desitjaria deixar resolt aquest tema abans de les pròximes eleccions municipals.

¿ES VER QUE L'AMO EN JAUME MOLL "MORALES" ERA EL DARRER NASCUT DINS EL CASTELL?

Pere Moll "Fareta": Ell va néixer a la casa gran, la que està esbucada; hi vivia amb son pare i sa mare. En el Castell no hi vivia ningú més. Només hi va viure un any o un any i mig, després varen baixar a viure a la Costa d'En Capet. Vivien en el Castell perquè sa padrina Madò Antonina Morales era la donada.

LLOCS DE VENDA:

- Els dos estancs de Capdepera.
- Llibreria. Plaça de l'Orient.
- Llibreria. Cala Rajada.
- Llibreria Escolar.

plaça des sitjar

FAROLLES Aquesta vegada li ha tocat al carrer d'Es Port quedar il·luminat. Les faroles han quedat molt bé.

POLÍTICA La Unió Mallorquina d'En Geroni Albertí, comandada a Capdepera per Miquel Pascual Amorós, celebra cada setmana una reunió amb un grup de "ex" (presidents de club, associacions, regidors, etc.). De moment pareix el grup polític que més se mou.

MAI Això: mai li toca a la nostra carretera el torn de l'adobament. Veim com es van millorant moltes carreteres mentre a la nostra cada parell de setmanes queim dins els mateixos clots eternament tapats i destapats. Als clots de la travesia Baltasar Coves ni tan sols els tapen.

DARRER Als 65 anys morí, dia 21 de novembre, En Jaume Moll Morales, el darrer nascut dins el recinte del Castell. Una fita de la nostra petita història.

BONYS Per si no bastaven els clots de la carretera d'Artà, a dins el poble surten bonys enmig del carrer i a les aceres. A Sa Creu els cotxes toquen en terra i davant les escoles l'acera encara no toca la volada, però si segueix així no tardarà gaire en fer-ho.

SEGUEIXEN Com que "no fan mal a ningú i avui la terra treu tan poc" segueixen traguent arena del Munt Gros (o Na Blanca). Llavors hi podran posar asfalt i convertir-lo en autopista (de peatge, per suposat). ¿Fins quan?

CONFERÈNCIA El 9 de desembre, en el Saló de l'Ajuntament, pronuncià una conferència sobre el Castell de Capdepera Mossèn Toni Gili. Durant una hora i mitja oferí al nombrós auditori una tracalada de dades sobre un lloc tan entranyable.

CANVI Pareix que raons internes de Partit han provocat el canvi de menescal. El que fins ara era el titular de Capdepera, Jaume Ferriol, ha passat a Artà i el d'Artà ha vingut a Capdepera. Qualcú parla d'allò del dos galls dins el mateix galliner.

SOPARS Si el PSOE no mos hagués estirat una orella perquè diuen que no varen fer cap sopar de mil pessetes, vos parlariem d'una altra entitat que encara el va fer més sonat. Però gat escaladat d'aigua freda tem.

RÒTULS A les entrades del terme de Capdepera hi han posat un ròtul saludant els visitants en distints idiomes. Esperem que hagin posat el mallorquí en darrer lloc per allò de que al de casa se'l serveix el darrer...

CUCORBA Aquest grup de teatre i animació va actuar a l'escola de S'Alzinar el dijous, 2 de desembre.

MÚSICA La Banda de Música va participar a la Trobada de Bandes que es va celebrar a Ciutat el primer diumenge de desembre. Hi havia més ambient que l'any passat. Quan surti aquest número, el dia 19 de desembre la Coral de S'Alzinar participarà, també a Ciutat, a l'Auditorium, en una Trobada de Corals.

plaça des sitjar

JA HO VAL El dia 24 dematí varen trobar la biblioteca de "La Caixa" de Capdepera plena de fum i tancada. L'alarma fou grossa perquè dedins hi havia bombones de gas butà. Telefonaren als bombers d'Artà i la resposta fou que no s'hi posaven fins a les 11. Es varen haver de revestir de coratge i rompre un vidre del carrer: tot va quedar en un retgiró i una bona mascarada; un ventilador s'havia cremat. Ja ho sabeu; no es pot pegar foc abans de les onze.

CONCERT El diumenge, 28 de novembre, la Rondalla, l'Aplec de Gabellins, la Banda de Música i la Coral S'Alzinar organitzaren un concert amb motiu de Santa Cecília a l'església parroquial de Sant Bartomeu. Es va omplir.

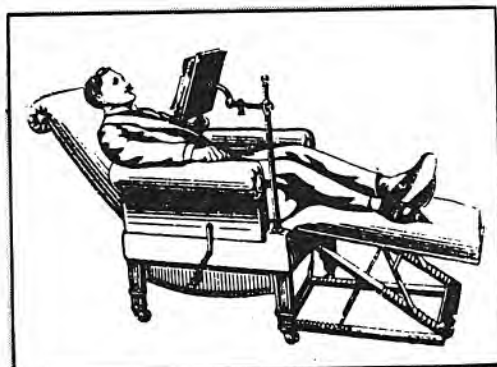
MISÈRIA Cinc persones assitiren a la conferència que donà dia 25 a l'escola En Damià Pons sobre En Llorenç Villalonga. Poques hores abans havia parlat als alumnes del Centre. Si no es planifiquen bé les activitats culturals potser n'hi haurà més de dues com aquesta.

TARD I... Malament. Aquestes són les notícies que en tenim. Després de tardar tant en reformar la carretera de Sant Llorenç a Capdepera, ara, amb les obres, volen fer desaparèixer "Es Pou d'es Camí", fita sentimental i font de refranys populars ben nostros. Es normal que Obres Públiques ni el conegui a aquest pou, però l'Ajuntament ¿no hi pot fer res per conservar-lo? ¿Seria més costós? Noltros pensam que seria un detall hermós deixar-l'hi.

BARRERA Abans de fer les escales noves del carrer del carrer del Pla d'En Cosset la gent pujava al Castell per les escales de davant Ca'n Dames, amb molt de trui de nines i jovenetes perquè les ortigues les picaven les cames. Fa un parell de setmanes unes barreres de ferro han tallat aquest pas, ¿deu ésser legal?

PÈRDUA El 17 de novembre la tradició oral de Capdepera va perdre una baula importantíssima. L'amo En Toni Flaquer Reinés "Solleric", als 71 anys, entregà l'ànima a Déu. Molta gent va passar pels seus "repastos" i molts quedarem embadalits escoltant i ensabonint sa inestroncable contarella sobre la nostra història. Capdepera no el podrà oblidar.

CULTURA Lo que va començar com una iniciativa privada, asseure a una rotllada tots els qui vulguin treballar per la cultura, pareix que s'ha fet més obert i municipal. El 19 de novembre es reuniren a l'Ajuntament. El Batle anuncià la compra del Castell i el Teatre i va desaparèixer. Segueixen reunint-se cada setmana. Esperem que no hi neixin les rivalitats i gelosies que tantes vegades mos han fet mal.

MOSTRA Recordant la bona acceptació que va tenir l'any passat la mostra d'artesanía i randes, enguany la volen repetir. Esperem que tenguin el mateix encert.

PREMSA El diumenge 21 de novembre participarem a la Diada de Premsa Forana que es va celebrar a Algaida organitzada per la revista que es fa en aquell poble "Es Saig". Volem destacar l'homenatge al Pare Sal.lustià Vicedo, el qui setmanera setmana fa possible, amb la seva ofset, que surtin tantes revistes en els pobles de Mallorca.

perquè ?

PER QUE no posen les farcles en
els carrers sense asfaltar
i així hi veurem els
bassiots?

PER QUE sempre comencen a arreglar
els pobles pel centre?

PER QUE el regidor de cultura no
en sap res de la biblio-
teca municipal?

PER QUE el carrer de Ses Roses
endemés de suportar els
camions que mos foten
l'arena just reb un bany
de grava el temps que
ncmés serveix per fer
pols (l'estiu)?

Quedava estranyada d'un temps que tot ho gira
i d'unes frases que no imaginava.

No sabia que la lluna tengués sentiments,
ni que la mar entranyàs tanta melangia.

Aquell vespre te comparava amb l'escuma de la mar,
blanca, neta i senzilla.

Coneixia una part més de tu,
acceptava un trocet més de mi.

Sí, com una ona;
que enmig de tantes
és sols ella.

Senzilla perquè qualcú la feu així,
perquè és així.

Aquell vespre no hagués canviat res del més pròxim passat,
i em vaig sentir contenta.

Antònia.

La Sala

EXTRACTOS DE ACUERDOS DEL AYUNTAMIENTO PLENO

Sesión ordinaria, 4 noviembre.

Comunicada la inclusión, en el Plan Provincial de Obras y Servicios, de la obra de asfaltado del camino de Es Murtar, cuyo presupuesto asciende a 3.805.870.-pts. financiado con una aportación municipal de 651.468.- pts. 1.902.935.-pts. del Consell Insular de Mallorca y la aportación estatal de 1.251.467.- pts., se aprueba el pliego de condiciones para la contratación de las obras por concier^{to} directo.

A instancia de parte interesada y, siguiendo la tramitación preceptuada en este tipo de expedientes, se informa favorablemente la revisión de tarifas de agua potable en el Polígono de Cala Lliteres, elevándolo al Consell General Interinsular para su aprobación si procede.

Sesión extraordinaria, 26 noviembre.

Terminado el plazo de exposición pública del pliego de condiciones para la contratación de las Obras del camino de Es Murtar, se procede a la contratación de las mismas y adjudicación a la empresa COEXA, S.A.

Aprobado el proyecto de instalación de bar, aseos y vestuarios en la playa Son Moll y, a petición de la Asociación de Vecinos de esa zona, el Ayuntamiento accede a su petición de llevar a cabo la ejecución de las obras cargando con los gastos, garantizando la explotación de los servicios mencionados por un período de 5 años, pagando al Ayuntamiento la cantidad de cien mil pesetas anuales en concepto de canon.

El resto de los acuerdos están relacionados con el proyecto de Saneamiento y Abastecimiento de Capdepera, aprobado definitivamente, y para la adjudicación de las obras el Servicio Hidráulico de Baleares solicita la disposición de recursos económicos por parte del Ayuntamiento así como la cesión de los terrenos necesarios. Por ello, se acuerda la adquisición de los terrenos que han de ser ocupados permanentemente para cederlos al Ministerio, así como la disposición de los recursos necesarios para hacer frente a las obligaciones económicas del Ayuntamiento.

COMUNICATS

El Club Náutico de Porto Cristo organiza un cursillo para la obtención de los títulos de Patrón de Yate y Patrón de Embarcaciones Deportivas del litoral.

Matrícula e informes:

Club Náutico de Porto Cristo

Tardes de 4'30 a 6 Tf. 57 04 56

Aclaraciones: Juan Abril

Tfs. 28 79 56 - 23 75 49

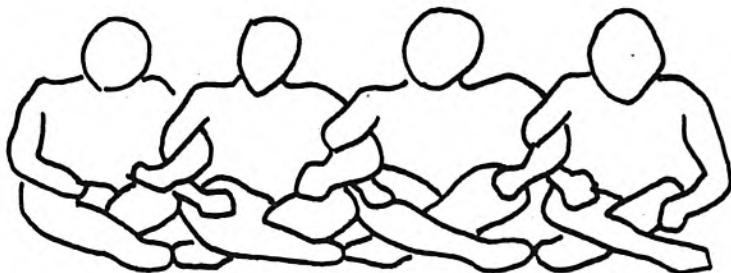

COL·LABORACIONS

Curolles d'un somiador

- 51.- La pèsima distribució dels bens culturals i materials fa que les persones siguin estrangeres, desde el seu naixement, dins el seu propi planeta.
- 52.- Plantejar clarament una questió ja la resolen gran mesura;efectivament,en el centre d'una pregunta intel·ligent hi batega la resposta.
- 53.- Totes aquestes dites volen expresar el que jo sent,sense preocupar-me de si és bo o si és dolent.
- 54.- M'he retirat per trobar la pau i he descobert els camins de la responsabilitat.He tornat a viure amb responsabilitat i he començat a coneixer,de veres,els camins de la pau.
- 55.- Qui diu que no hi ha ateus sincers,perd el dret d'afirmar que hi ha creients sincers.
- 56.- Si l'Esglèsia és perseguida per la raó de voler mantenir uns privilegis,unes estructures i unes situacions injustes i reaccionaris,!beneida sigui la persecució,ja que és una forta crida als camins de l'Evangeli;
- 57.- Si el cel no plora, moltes plantes moren.Si l'homo no plora moltes cobles moren.L'aigua del sofriment fa germinar el tronc de la reflexió.Així creix l'homo i es pot obrir com una flor.
- 58.- La sabiduria de molts és tan raquítica,que s'alimenta de la ignorància de molts.
- 59.- N'hi ha molts que son com cert edificis moderns;l'ascensor que va cap el seu interior,sempre està espenyat.
- 60.- La mesura de l'amor es coneix pel grau de sofriment que estam disposats a soportar per la persona estimada.
- 61.- Que el darrer dia puguem dir; vaig estimar contra tot egoisme,vaig esperar contra tot fatalisme,vaig duptar contra tot fanatisme,vaig lluitar contra tot servilisme!
- 62.- A on millor creix la rel de la soledat és en la carn d'un home egoista.
- 63.- El revolucionari autèntic és com un malabarista:troba l'equilibri en el moviment,en l'acció.
- 64.-El pitjor martiri és viure baix del pes del dupte;la pitjor mentida és caminar baix del jou de l'engany.
- 65.- L'orgia de les paraules és la borrarxera dels que estàn saturats d'apariències.

Gregori Mateu

- SI NOS HEMOS REUNIDO PARA HABLAR DE JUGUETES, CONVENDRIA COMENTAR, EN PRIMER LUGAR, QUE ENTENDEMOS POR JUGUETE. ¿QUE DEBEN PEDIRLE, UNOS PADRES, AL JUGUETE PARA SUS HIJOS?

- Quizás que el juguete divierta al niño pero que al mismo tiempo - sea creativo y que fomente su imaginación.

- Que el juguete no sea una finalidad en si mismo con el que, simplemente, pasar el tiempo. Debe de ser un medio para llegar a un fin. En este caso, aumentar su imaginación y su creatividad.

- Sí, y que a través del juguete el niño pueda imitar las cosas que ocurren en su medio. A través de esa imitación el niño pone toda su creatividad en el juego y hace un aprendizaje para el futuro.

- Es el aspecto educativo y formativo del juguete, en el que éste sirve de trampolín y complemento para que el niño pueda aprovecharse de él a otros niveles.

- Pienso que deberían eliminarse todos los juguetes en los que el niño es un simple espectador. Por ejemplo los juguetes mecánicos a los que se les mete una pila y el niño se limita a contemplarlos. El niño está parado, ve, pero no hace nada.

- Sí, los juguetes se han hecho más técnicos y han ido eliminando la participación del niño.

- POR OTRA PARTE HAY UN TIPO DE JUGUETES QUE, ESTIMULANDO EN CIERTA MANERA LA PARTICIPACION DEL NIÑO, SON FUERTEMENTE COMPETITIVOS; COMO ALGUNOS JUEGOS DE MESA...

- Estamos en una sociedad competitiva. Todo es una carrera para ver quine llega primero, quine tiene mejores notas, etc. En cierta manera, estos juguetes me parecen bien porque fuerzan al niño, a nivel mental, para ver unas posibles jugadas.

nostra societat. Quan un ~~era~~ els jocs, les juguetes, sovint perd les rialles. Quina societat tenim? Quina societat tendrem? Encara ~~que ja~~ en parlàrem fa dos anys els mestres han trobat ~~que~~ convenia tornar-hi sobre el tema de les juguetes. Hi havia mestres de tots els nivells:

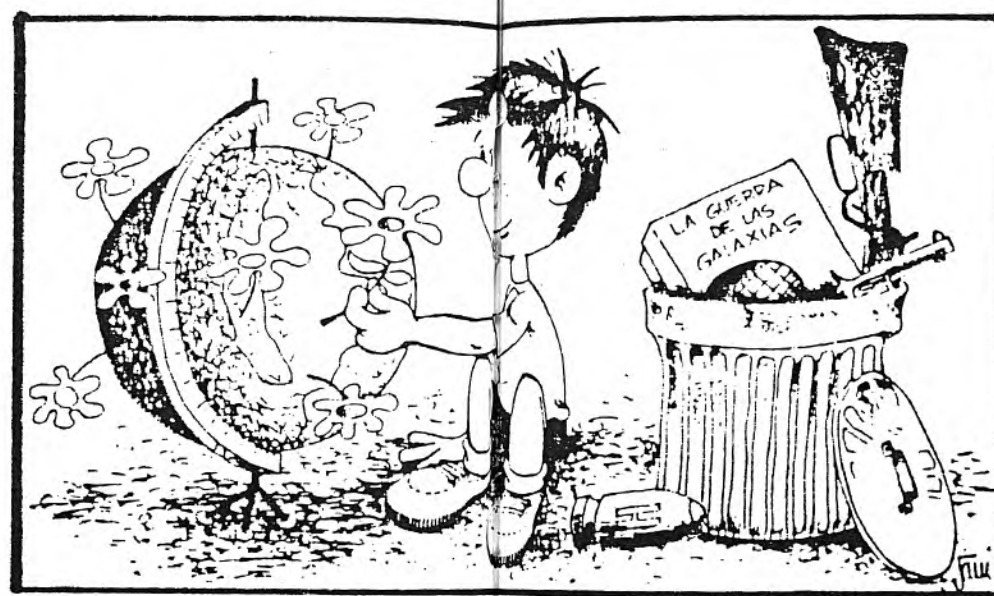
Hermínia Rosell, ~~pàrvuls~~, 5 anys.

Francesca Bergas, segona etapa.

Josep Lluís Adrover, segona etapa.

Bernat Llabrés, tercer.

Antonio Rodrigo, segon.

- EN ESE ASPECTO SERIA POSITIVO

- Este tipo de juguete es positivo ~~en~~ la medida que sirve para que los niños se superen a ellos mismos y no tanto a los demás.

- Casi todos los juegos son competitivos. Hay espíritu de competición desde el futbol al parchís.

- Si buscamos las raíces del deporte en la Grecia clásica, en las olimpiadas, vemos que también son competitivas.

- Los juegos de mesa son efectivamente competitivos, pero yo les veo una faceta positiva y es la social, desarrollar la sociabilidad del niños a través de este tipo de juegos. El hecho de tener

que jugar con otros, respetar las reglas del juego y atenerse a unas normas, es positivo.

- Hay que distinguir entre la participación y la competitividad. El mal de estos juegos es que puedan llevar al enfrentamiento, al querer vencer a toda costa. Otra cosa es competir de una manera sana.

ENTONCES ESTABLECERIAMOS UNA DIVISION ENTRE EL JUEGO INDIVIDUAL Y EL JUEGO QUE FOMENTA HABITOS DE EQUIPO Y HABITOS SOCIALES. ACEPTANDO, ADEMAS, QUE DETERMINADOS JUEGOS INFLUYEN EN EL ROL QUE EL NIÑO VA A REPRESENTAR DE ADULTO, DESDE LA SICOLOGIA, ¿DIRIAMOS QUE HAY DISTINTAS SEN-

SIBILIDADES A LA HORA DE ESCOGER LOS JUGUETES?

- Esto viene determinado por la influencia de la sociedad en el niño. Si a mi me gusta un modelo de jersey determinado es porque me viene impuesto por la moda. Con los juegos pasa lo mismo. Yo, más que estar en contra de que la niña juegue con su cocinita o el niño con su pistola -a pesar de que esc de la pistola ya es más discutible- yo estaria a favor de que el niño juegue con la cocinita si es lo que le gusta. Lo terrible es que llegue la mamá y diga: "deja esto que pareces una niña". Lo que hay que hacer es ~~dejar~~ que los niños jueguen con lo que a ellos les guste.

- SEGUN ESTO LAS DIFERENCIAS SICOLOGICAS SOLO DEPENDEN DE LOS CONVENCIONALISMOS QUE SE LES HAN IMPUESTO.

- No habrá ningún padre al que se le ocurra comprarle una muñeca a un niño. Y no porque el niño no quiera jugar con ella. El niño, a medida que va creciendo, ya está siendo condicionado por una serie de estímulos. Inicialmente, yo no creo que el niño piense que hay juguetes distintos según el sexo, sino que se le va imponiendo desde muy pequeño. Ello lleva a que, instintivamente, el niño vaya rechazando aquello que no corresponde a su sexo según los convencionalismos al uso.

- Los niños, en párvulos, ya están determinados por el sexo.

- Y esto va para largo.

- CUANDO UNOS PADRES SENSIBILIZADOS, QUE HAN IDO ACLARANDO IDEAS, QUIERAN ROMPER ESTE CIRCULO, ¿HASTA QUE PUNTO PUEDEN ENFRENTARSE CON LA PUBLICIDAD Y EL AMBIENTE EN TORNO A LOS JUGUETES?

- Para mí, los padres no deben adoptar una actitud determinada

simplemente ante el juguete. El niño debe respirar un ambiente propicio en su casa. En una familia en la que haya una relación sexista clásica, el niño ya no se planteará la posibilidad de cambiar de actitud ante el juguete.

- Sí, debe de ser una concepción global de la manera de vivir, a todos los niveles, no sólo ante los juguetes.

- QUE PUEDE HACER LA ESCUELA EN ESTE SENTIDO?

- Bien, esta es una escuela nacional en la que cada año entramos gente nueva y en la que es difícil establecer una línea pedagógica a largo plazo.

- De todas maneras, las nuevas promociones del profesorado parecen ser más sensibles ante el hecho negativo de los juguetes sexistas y violentos.

- Yo creo que sí. De cualquier manera si no hay una correspondencia por parte de los padres la escuela poco puede hacer.

- Los niños de EGB con seis años ya llegan con una psicología muy condicionada.

- ¿Y NO PUEDE SUCEDER EN ESTO QUE TODOS OS ESTEIS PASANDO LA PELOTA?

- Lo que sucede es que la educación es algo global. La persona recibe motivaciones desde todos los lados.

- Esto sería un análisis y no pasarse la pelota. El resultado del individuo viene determinado por todas estas influencias. No porque yo piense que los padres incidan de una manera determinada sobre los niños, voy a dejar de hacer la labor que crea conveniente. No paso la pelota a nadie. Es simplemente una realidad.

- EN UNA SOCIEDAD VIOLENTA Y COMPETITIVA, CREAR EN EL NIÑO UNOS HABITOS MAS IMAGINATIVOS, ¿NO ES HACERLE UN POCO MAS INDEFENSO ANTE LA VIDA?

- No, porque tu influencia es sólo una parte. Luego el resto del día en su casa, con todo lo que traga de la Televisión y demás, se le contrarresta lo que tú puedas enseñarle. No le hace indefenso, sino que le sirve para que tenga otra visión que pueda servirle de contraste.

- Si la sociedad es violenta y nosotros pretendemos que deje de serlo, yo tengo la esperanza de que a través de la educación tiene que ir cambiando.

- Pero es que además, como ya se ha dicho, el niño recibe otro tipo de formación fuera de la escuela. Lo que se pretende dar es una capacidad crítica, una capacidad de análisis para poder comprender qué es la violencia, por qué se produce, etc. En el fondo lo que se le está dando es un medio de dominar todo esto a través de los conocimientos que el niño adquiera.

- PASANDO A OTRO ASPECTO, LOS QUE VENIS DE OTROS CENTROS, ¿CREEIS QUE EL NIÑO DE CAPDEPERA OFRECE DIFERENCIAS NOTABLES O LO CONSIDERAIS UN NIÑO ABSOLUTAMENTE NORMAL?

- A mí, quizá lo que me ha sorprendido un poco, viniendo de un barrio industrial de la periferia de Madrid, es que pensaba que en una sociedad más pequeña como es ésta, rural en cierta manera a pesar de los condicionamientos de la zona turística de Cala Rajada, es que sería una sociedad menos violenta y menos histérica que aquella de la que procedo.

- O SEA, QUE SEGUN TU, ALGUNAS CONTAMINACIONES DE LA SOCIEDAD URBANA ESTAN AQUI TAMBIEN?

- Sí, pienso que sí.

- Yo, en general, en los sitios en que he estado he encontrado el mismo ambiente, el mismo tipo de niños.

-Pero esto que estaba diciendo es más lógico en ciudades industriales o ciudades dormitorio. Pero en una población relativamente pequeña me ha sorprendido un poco. Puede que haya, como he dicho, una cierta influencia de Cala Rajada, del turismo.

- Del turismo, de la televisión y de todo. Yo he estado en pueblos del interior, fuera de cualquier contacto con el ambiente turístico y los niños eran los mismos.

¿ Y EL HECHO DE QUE EL JUGUETE TENGA QUE REGALARSELE AL NIÑO EN UNAS FECHAS TAN CONCRETAS, ¿ COMO LO VEIS?

- Es una tradición.

- Hay que tener en cuenta que mucha gente si no fuera así, no lo haría nunca. Pero es que también es interesante el aspecto de fiesta y de tradición.

- Sí, vale como tradición, pero no es lógico ni práctico. El niño se pasa las vacaciones de Navidad sin juguetes y cuando llegan los Reyes se le hacen los regalos a pocos días de la reanudación de las clases. También me parece una barbaridad que se regalen montones de juguetes. Creo que tendríamos que andarnos con cuidado con la cantidad de juguetes que se le regalans al niño para que pueda valorarlos adecuadamente.

- Hay que ver si al niño se le hacen los regalos pensando en él, o si es para quedar bien delante de la familia o de los amigos.

- Muchas veces la atención del niño se dispersa con tantas cosas y no le saca el fruto que podría sacar a cada una de ellas. Con eso se le maleduca.

- ¿ SERIA MEJOR, TAL VEZ, IR DOSIFICANDO ESTOS REGALOS A LO LARGO DEL AÑO?

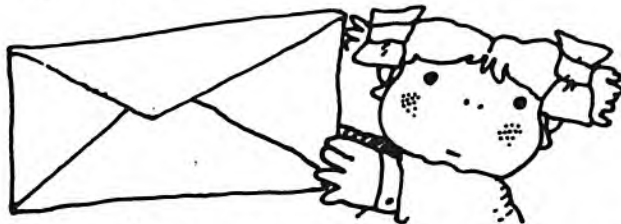
- Sí. Lo que se le regale al niño ha de ser para que lo disfrute a tope. En esta sociedad tan consumista es normal disponer de cuanto más, mejor. No tendría que ser así.

- LOS REYES, ¿SI O NO?

- Sí, Es una tradición y una tradición no se borra porque sí.

- Esto va muy ligado a la mentalidad de la familia. Yo, en mi caso, siempre he ido a comprar los juguetes con mi hija y aún así ella sigue convencida de que vienen los Reyes. Su imaginación es más fuerte que la realidad y yo no voy a desencantarla en este aspecto.

- Pienso que es una de las pocas fiestas que quedan en la que todavía juega un papel muy importante la imaginación del chaval.

- A mí el aspecto imaginativo me interesa pero creo que hemos abusado siempre del engaño con el fin de que el niño creyera en los Reyes, en la Cigüeña, etc. Me parece más interesante decir la verdad al niño. La imaginación y la fantasía, siempre, pero no fomentadas desde la mentira.

- A parte de los juguetes, que no se olviden de los cuentos. Son una herramienta básica para el aprendizaje y también sirven para fomentar el contacto entre los padres y los hijos.

- De hecho, normalmente, los juguetes más caros son los que ofrecen menos posibilidades de participación.

- También hay que tener en cuenta la calidad de los juguetes, porque son carísimos. Algunos, después de dos veces de jugar con ellos, ya se pueden tirar a la basura.

- Creo que se trata de buscar juguetes sencillos. Yo veo a mi hijo montar en la escoba como si se tratara de un caballo.

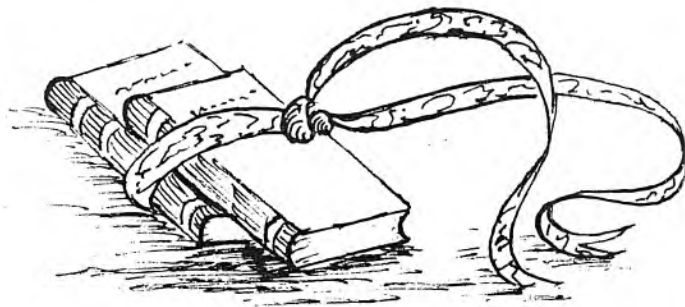
- También es importante que los chavales vayan creando sus propios juguetes.

¿ SERA QUE EL MEJOR JUGUETE DEL NIÑO ES SU PROPIA IMAGINACION?

L'ESVORANC

Joan Rai

PLANY PER LA MORT DEL MESTRE

Ha mort el mestre.
El mestre de tres generacions.
L'esguard, fatigat de fitorar els llibres, s'ha omplit de fosca.

Els llavis incansables per converses i contarelles, s'han esmorralats de silenci.

Un silenci entreteixit de tots els silencis.

Ha mort el mestre.

Ha mort un dia de novembre, assolat i calent, un dia net per les pluges de dies passats. Un dia en que tot convida a viure, ell ha mort.

Ha mort dins la cambra freda, impersonal i anònima d'un hospital.

En soledat.

En la soledat del qui se'n va.

Ha posat el punt final amb una ploma eixuta de totes les tintes.

Tots els llibres romanen tancats
Totes les quartilles en blanc.

S'esborra tot un paisatge de paraules, infinitament estudiat i repetit durant tota una vida.

Geografia, aritmètica, matemàtiques, literatura, ciències, gramàtica... paraules, paraules...

Paraules que ell explicà a tres generacions, amb un ritme nou, amb un significat nou, per una nova forma de vida.

Perquè la seva fou una escola per la vida i no una escola per la consecució d'un títol.

Als seus llavis floriren paraules fins aleshores estèrils, fins aleshores ignorades, fins aleshores prohibides per l'escola oficial, com intuïció, espontaneïtat, creativitat...

Dins la seva pedagogia no hi havia ni la llixiuada pudenta ni la bisuteria històrica.

Lluitava incansablement per retrobar sempre la veritat de les coses.

I ara, que la seva forma de ensenyar pareix que ha pres cos dins la nostra societat, ell ha mort.

Amb un adéu fet estremiment.

Amb un gemec fet comiat.

I al cor de tres generacions queda el batec d'una pèrdua.

I en el nostre patrimoni cultural oneja la bandera a mig pal.

Hi ha dol a les lliçons.

Desconhort en els textos.

Afliccions en els quaderns.

I, pàgines avall, corren llàgrimes de tinta, que no poden eixugar els mocadors dels secants.

Però dins el cor de tres generacions hi queden les llavors de les paraules.

I brosten.

I creixen.

I floreixen.

I fruiten dins el present.

Present que era futur quan ell, l'amo En Toni, mos preparava.

Un futur que semblava fonedís, llunyà i farcit de incògnites, però que ell, com el foner que llança la pedra cap envant, tirava la retxa recta, neta i dreta dels seus coneixements xuclats a la font del liberalisme, com una sagesa encesa de justícia i llibertat.

Perquè la seva pedagogia, malgrat haver nascut quan el calendari esfullava uns anys d'afrontes i misèries, malgrat haver conegut el doblegament davant la pistola, malgrat l'enfonsament de totes les llibertats públiques i privades, malgrat haver de posar mals pedaços a la fam, estava basamentada en la fe en l'home i en la seva història; història, naturalment, entesa molt diferent de la que mos ensenyaven a l'escola oficial. Fou, ho he dit moltes vegades, el corrector de l'escola dolenta.

De l'escola alienada.
De l'escola dirigida des del poder.
De l'escola premeditadament equivocada.

I, avui, que sembla que tot ha acabat per ell, vull imaginar que més enllà de la fita material i humana, seguirà essent el corrector, si troba altra vegada escoles equivocades.

Vull imaginar que a les contrades del silenci, dins una aula d'estels, sabrà seguir sembrant, dins els cors dels alumnes, les llavors de justícia, llibertat i germanor que porta enganxades a l'ànima.

Vull imaginar, també, que més amunt de les regions de les tempestes, on tot es fa immutable i etern, seguirà sentint la necessitat d'engrescar-se en contarelles que ha viscut la nostra gent i que, al llarg del temps, ha configurat la Història de la nostra petita comunitat.

I vull, des d'aquí també, fer-li la promesa de seguir la seva teoria de aportar el nostre petit gra de sorra a la cultura universal, des de la nostra posició d'homes concrets.

Vull, en definitiva, dir-li:

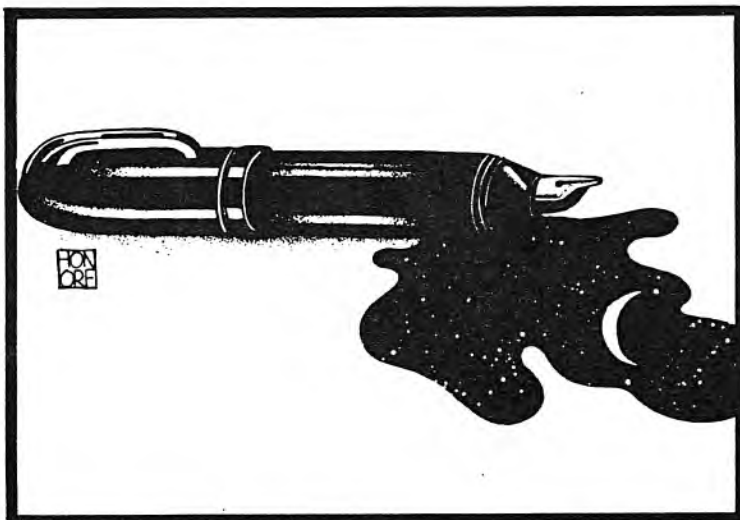
Descansau en pau, l'amo En Toni.

COL.LABORACIONS MATERIALS PER A LA NOSTRA HISTÒRIA

RECORDANT D. TONI "SOLLERIC"

Tots els qui l'hem conegut sabem que D. Toni era un gran coneixedor de la cultura, de la gent i de la història d'aquest poble. El coneixement directe i profund d'una collectivitat o d'una persona arriba a crear uns forts vincles sentimentals; ell, ferit com n'estava, xerrava sempre de Capdepera amb gran sentiment i orgull.

El seu concepte de la vida i de la cultura era molt ample. Tenia una gran memòria i era un bon conversador, amb una fantàstica capacitat per reviuire el temps passat. Moltes vegades agafava el fil de la conversa i, anant de detall en detall, de record en record, construïa la seva exposició fins que qualcú li recordava que s'havia acabat el temps. Si xerràvem del Castell, ja començava a situar-se per devers la Plaça Vella i anava descrivint: "El camí empedrat que trobam a la Plaça Vella és el Camí Reial que puja pels quatre cantons; les cases són baixes, fetes de pedra i terra amb uns portals

redons de marès; pel carrer, al peu de la murada, un grup de nins descalços juguen a moros i cristians...". El Castell; punt de referència, jugadero d'al.lots...

Li va tocar néixer i viure un temps de grans conflictes resoltos violentament. Per tot el vell continent -Europa- la gent està movilitzada. Les notícies ja corren d'un cap a l'altre del món; de les conseqüències dels grans conflictes també ja se'n temen per tot

arreu. L'any 1914 comença la primera Guerra Mundial i l'octubre del 1917 la Revolució Russa. Són ferides que encara avui no han cicatritzat del tot.

Dins Espanya també hi havia molta tensió. L'any 1917, la primera vaga general. El Règim Monàrquic de la Restauració agonitza. L'any 1923 el General Primo de Rivera pega el cop d'Estat. La movilització popular no desapareix. Tot està en discussió: el tipus de Règim, l'exèrcit, l'església, la reforma agrària, l'educació,...

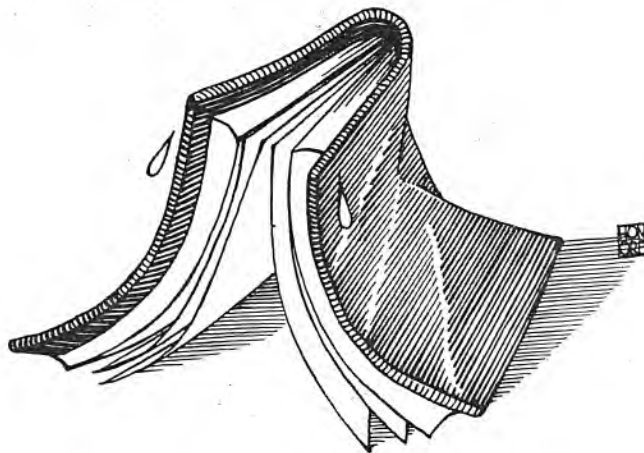
Aquí, en el poble, el temps també corre... pacíficament. D. Toni va a escola en el col·legi de "Cahets Hermanos", on avui en dia hi ha el bar del Teatre; el qui hi fa escola és el senyor Vicari perquè aleshores els "hermanos" ja havien deixat el poble. El temps lliure jugaven en un pati que hi havia al costat, davant l'esglesieteta del col·legi, on hi ha el Teatre. Jugaven un deport nou, un deport que amb el temps seria mobilitzador de masses: el futbol. La pilota era un bolic de pedaçs fermats amb una corda. Un bon dia, un comerciant català que passava temporades per aquí les va prometre a aquell grup de futbolistes que, quan tornàs de Barcelona, les duria un baló de cuir. Així va ser; els al·lots l'esperaven a la plaça de l'Orient i, quan aquell senyor baixà del cotxe, pegà puntada de peu al baló i els digué: Al·lots! Ja teniu pilota! Era l'any 1922.

Més tard, D. Toni voldrà estudiar per secretari d'ajuntament. Obté el permís de ca seva i se'n va a Madrid. A la capital es reuneix amb un grup de mallorquins i amb un amic del poble: En Baltasar Coves. Junts coneixeran el remogut món de la política i de la cultura de la Capital. Frequenten els ambients més cults i renovadors; les reunions del doctor Marañón, de D. Manuel Azaña, de D. Ramón María del Valle Inclán, ... D. Ramón mostrava una gran simpatia pels mallorquins, li agradava moltíssim sentir-nos xerrar.

Devers l'any trenta D. Toni va deixar Madrid. En Baltasar Coves

seguia estudiant medicina i anava enviant notícies. Quan vengué a passar les festes de Nadal de l'any trenta ja va fer sebre que hi hauria canvis polítics importants; es va formar la Junta Gestora per a l'adveniment de la República.

Els anys de la República (1931-1936), D. Toni es va dedicar a donar repassos. Un temps també va fer de secretari de l'Ajuntament. Políticament estava dins l'Agrupació Republicana; tenien el local damunt el cafè de l'Orient; dins l'agrupació cuidava de l'administració i també de l'organització del futbol, que ja era l'esport de moda. Tendrem un club i un equip que estaran registrats a la Federació Mallorquina de Futbol.

El gener de 1936 moria en la més absoluta misèria D. Ramón María del Valle-Inclán; l'Agrupació Republicana va fer una recollida de doblers per ajudar a pagar l'enterrament. Capdepera viva al dia. Arribaven tota classe de llibres, se llegia moltíssim; en el poble hi arribava més premsa que a Son Servera, Artà i Sant Llorenç junts. Molts de joves anaven els vespres a repàs a Ca'n Miquel Pruna, a Ca's Solleric o a Ca's Mestre Forner. Aquelles generacions representaven una passa més en la modernització del poble. Uns van a repàs per a aprendre els quatre comptes, altres per a tenir una cultureta; però també n'hi ha que s'esforcen en aprendre i informar-se perquè creuen en el valor de la cultura.

Aquell estiu de 1936 comença la tragèdia. Després del desembarcament de Son Servera es succeeixen les detencions: En Baltasar Coves, D. Toni Solle^uric, En Miquel Pruna; a finals d'any hi haurà unes 128 persones tancades.

D. Toni passarà una temporada a la presó de Ca'n Mir, on es troba amb D. Andreu Crespi i altres intel·lectuals. Organitzen cursos de literatura, anglès, matemàtiques, etc. D. Andreu no perd el sentit de l'humor i fa sebre als seus companys que aleshores se conformava amb menar un tramvia per Bones Aïres. Dins la presó les coses es veuen d'una altra manera. Tota aquella gent represaliada es trobava, de sobte, amb que la seva vida perillava; que havia perdut la feina i s'havia quedat sense futur; sabien que, després de tanta destrossa, ja res tornaria a ésser com abans.

Recobrarà la llibertat l'any 1942. Quan arribi a ca seva es po-

sarà a fer feina amb els seus pares en el camp; mentre, prepara per a tornar a començar els repassos. El batle li donarà el seu consentiment i el Sr. Vicari, després de consultar-ho un temps, també hi vendrà a bé. L'any 1945 tornarà a ser empresonat uns mesos. Junta-ment amb els mestres del poble, l'any 1952 posaran en marxa una academia amb bastant d'èxit; hi vendran alguns alumnes d'Artà i de Son Servera.

De la generació de D. Toni Solle^uric, d'En Baltasar Coves, d'En Francisco Benito i d'altres que avui ja han passat a millor vida, vull dir que ha estat una gent que s'ha esforçat per viure al dia; que ha procurat modernitzar-se en lo possible. Per demostrar-ho basta recordar el treball realitzat per D. Toni dins el camp de la comptabilitat, banca i administració, etc. i de la bona preparació que ha sabut donar als seus alumnes.

Pep Terrassa

Els altres alemanys

D.F.G.: Societat Alemanya per la Pau.

U.K.: Objectors de Consciència Units.

Els pacifistes alemanys encara estan contents per l'èxit de la seva "Demo" (així és com ells anomenen les manifestacions en el carrer) de l'any 1982 a Bonn. Ben cert que de tot això la TVE no n'ha tengut res que dir; ni tan sols de que foren 300.000 els participants.

¿QUIN HA ESTAT L'ESTAT DE CONSCIÈNCIA QUE VOS HA DUIT A UN MOVIMENT DE LLUITA PER EL "DESARMAMENT"?

Joachim Schmidt: Ha estat una consciència de tipus històric; donam una resposta a l'aconteixement de la segona guerra mundial en el que, com a alemanys, hi hem estat especialment implicats. Encara avui són molt fortes les conseqüències de la guerra per al poble alemany amb la separació política de l'Alemanya oriental de l'occidental. De cap manera voldriem repetir l'experiència d'un "Führer" ni d'un "IV Imperi Alemany". Nos preocupa molt l'alineació política d'Alemanya en el bloc de països capitalistes occidentals, amb lo que suposa de participació en el seu potencial bèl·lic: els missils nuclears de l'Alemanya Occidental estan apuntant als missils nuclears de l'Alemanya comunista; i al revés. ¿Com trobes que mos podem sentir els alemanys?

¿AQUESTA CONSCIENCIA I MOVIMENT VOSTRES PODEN ESSER CONSIDERATS PACIFISTES?

Sí, però en sentit d'un estar activament en contra de la guerra, com una manera de viure el nostre temps. La nostra declaració programàtica és: DENEGAR TOT SERVICI A LA GUERRA I A LA SEVA PREPARACIO; I TREBALLAR PER L'ELIMINACIÓ DE TOTES LES CAUSES DE LA GUERRA.

¿COM ES TROBA, EN GENERAL, EL MOVIMENT PACIFISTA DINS ALEMANYA?

Per una part el Partit Verd té un programa d'acció per la pau, integrat dins del seu gran progrma ecologista.

Per una altra part s'ha de comptar amb la infinitud de iniciatives locals independents en els petits pobles. Un paper fonamental el juga l'església local deixant els seus locals a grups de jovent interessats. També, a vegades, el capellà del poble és el qui promou amb els seus grups joves xerrades, trobades de informació, etc.

També a les dues esglésies institucionals hi ha moviments pacifistes, però, clar, com sempre, la gran església no pren una postura compromesa perquè volen tenir contents tots els grups polítics. A l'església Evangèlica hi ha el moviment "Aktion Sühnezeichen" i a la Catòlica el "Pax Christi".

Nosaltres, DFG-VK, tenim uns 20.000 membres a tota Alemanya. Per una part la DFG és el moviment més antic del continent europeu, fundat el 1892 a Berlin per Bertha von Suttner (posteriorment guanyadora del premi Nobel de la pau) i per Alfred Hermann Fried. La VK és un moviment recent d'objectors de consciència; hi perteneixen els qui han passat un examen per pro-var que la seva objecció al servi-ci d'armes està moralment fonamen-tada.

La DFG-VK és políticament inde-pendent, però té contactes amb la SPD (socialdemòcrates) i alguns pe-tits partits comunistes; per suposat no amb la CDU (demòcrates cris-tians, dreta). També moltes peti-

tes esglésies locals estan al nos-tre costat.

La DFG-VK es revitalitza i creix a partir de 1979, amb motiu de la instal·lació a l'Alemanya Occiden-tal dels missils de la NATO contra l'altra Alemanya. Així els diri-gents polítics dels dos blocs mun-dials començaren a desplegar el concepte d'una "guerra restringi-da", que tendria lloc a l'espai eu-ropeu, com un intercanvi de bufeta des que seria políticament raona-ble, sense risc; però que per a Europa seria fatal.

¿QUINA ÉS EN REALITAT LA VOSTRA REPERCUSSIO DINTRE DEL POBLE ALEMANY?

Crec que la consciència pacifis-ta en general és més alta, però la gent està molt desinteressada. En-demés hi ha un factor insconscient a tenir en compte: Tot moviment de canvi social és entès per la gent com una jugada dels partits comu-nistes. ¿Per què? Certament el can-celler Konrad Adenauer ens va do-nar una bona vacuna contra tot lo que faci olor de Marx.

¿QUIN ÉS EL VOSTRE ESQUEMA DE TREBALL?

Nosaltres som un moviment de base que preten donar una nova orientació a la societat. Des de 1979 feim, el mes de novembre, una setmana per la pau. Actualment el nostre objectiu, o la nostra utopia, és evitar la instal·lació dels nous missils nuclears, prevista per el 1983. El nostre treball és de informació i conscienciació de la societat.

¿QUINA ES LA VOSTRA ORIENTACIÓ POLÍTICA?

Se pot dir que d'esquerres, però

ja t'he dit que som un col·lectiu obert on hi ha gent de tota classe. Nosaltres no hem construït un pensament social nou, un altre model de societat, sinó que ens enfrontam amb problemes concrets; enfrontam les situacions que afavoreixen la guerra.

També nos preocupa el tema social de la "NEUEWELTWIRTSCHAFTS-ORDNUNG" (nou ordre o sistema econòmic mundial) com una perspectiva de futur nou. Sempre tenint en compte la realitat del Tercer Món i una política armamentística.

Mateu Gili
Göttingen, 14-XI-1982

"TESTIMONIO SOBRE EL FUTURO"

PECCEI, AURELIO. Testimonio sobre el futuro. Taurus Ediciones. 1981. Informes el "Club de Roma" 3. Versió castellana de José Benito Alique. 169pp.

Testimonio sobre el futuro exposa la situació de la condició humana i les alternatives que pot deparrar el futur.

Escrit de manera senzilla, fugint de la retòrica ferragosa i d'exposicions erudites, aconsegueix el propòsit expressat per l'autor, ésser "un libro que pueda leerse en un fin de semana y que deba ser meditado durante un año".

Per construir un món millor, fins i tot, perquè aquest futur existeixi la primera condició és la comprensió clara dels problemes que patim aquest és el "leit-motiv" del llibre. La segona, la mobilització de l'home cap a uns valors i existència més humana.

La supervivència de la humanitat està en perill. Els canvis accelerats dels darrers temps han trastocat l'entorn de l'home i aquest ha quedat despistat i sense saber moltes vegades, quin camí prendre. La filosofia i les ciències socials han quedat endarrerides en relació a la

técnica i sense capacitat de resposta davant les noves situacions.

Les causes, entre altres, del perill que correm sempre segons l'autor, són: -L'explosió demogràfica (sis mil tres-cents milions d'habitants l'any dos mil). -La devastació de la naturalesa (contaminació, degradació de terres cultivades, desertització etc.). -L'absurda oposició ianki-soviètica juntant a la carrera d'armament fan cada vegada més fràgil l'equilibri del terror.

La influència dels interessos econòmics de les minories dominants sobre la direcció de l'investigació científica. -La desbaratada idea del creixement a untrança que acaba per causar destrucció i malestar que utilitat i benestar. -L'organització social i política en gran part obsoleta ja que no cobreix les necessitats comunitàries dels individus. -El tall, cada vegada més ample, entre la minoria superdesenvolupada i els que pateixen fam.

FOLLAU, FOLLAU QUE EL MÓN S'ACABA!!

Llucià Sirer i Fuster.

Desports

- Aquest mes teníem la curolla - de parlar de "waterpolo".

- A darrera hora hem decidit no fer-ho. Com tampoc parlarem del - gran paper que han fet els nostres representants a la final del Campionat de Mallorca de 3.000 m. obstacles.

- Ni de les nostres figures del "ciclo-cross". Tampoc.

- No, res de tot això. Aquest - mes parlarem de futbol. Per variar.

- Començarem diguent que "la" Roma s'ha classificat per a jugar - els quarts de final de la Copa de la UEFA,

- I que no és ben interessant això?

- També podem informar que el Peña Bar Top figura en darrer lloc - de la classificació del seu grup - d'Infantils Segona Regional.

- I encara afegirem que en Nees-kens, jugador del Cosmos de New - York, es troba de vacances a Barcelona.

- Llavonces diu que no vos mantenim informats.

- L'Escolar? Ai, sí, l'Escolar!. Ja no hi pensavem. Quasi mos passa per alt!

- I és que l'Escolar és tan gris que moltes vegades passa desapercebut.

- I no ho hauria d'esser gris.No. Hauria d'esser "kaki".

- Mos han dit per cosa certa que durant els entrenaments, en lloc de botar i córrer, fan l'instrucció.

- Si no es fa més bon paper es - culpa de la directiva. Per fitxar soldats.

- Havien d' haver fitxat sargents o capitans. Al manco comanden més.

- Això sí, el "CIR-Bis" és un equip molt disciplinat. A les ordres de l'entrenador, els jugadors sempre contestes: "A sus órdenes".

- I es posen "firmes".

- Llàstima que no poguem participar al Campionat Militar de Futbol. Estic segur que faríem un bon paper.

- I ja diuen que "es parlar-ne" és sa bulla".

- I el qui s'ho prengui a mal, - pitjor per ell.

- Ben mirat, els resultats són lo menys important. Lo que importa és passar un estona entretengada.

- I això està garantitzat. L'emisora de ràdio d'Es Figueral -- se'n cuida.

- Entre notícies i música el temps passa volant.

- Au, fins al mes que ve!